

Titel**Tæl til ti**

Temaer: sorg, trafik, æstetiske tekster, død
Fag: dansk
Målgruppe: 4.-8. klasse

Bog: "Tæl til ti" af Stine Haynes, Carlsen

Faglig relevans/kompetenceområder

Bogen "Tæl til ti" lægger op til at arbejde med kompetenceområdet fortolkning indenfor fælles mål. Samtidigt kan der også arbejdes med det tværgående tema færdselslære.

Bogens omdrejningspunkt er en liste med ti punkter med ting, som søsteren hader. Gennem Trishas gennemgang af listen, får man kendskab til søsterens liv og Trishas bearbejdning af sorgen.

Fortællingen er ikke kronologisk, men springende i tid og handling. Dette gør den oplagt til at arbejde med komposition, flashbacks, tids- og handlingslinjer. Sproget er lettilgængeligt og uhøjtideligt.

Det hverdagsagtige sprog støtter op omkring den hverdagsagtige facon, som tematikken død tages op på.

Titlen "Tæl til ti" og træet som symbol for liv kan bidrage til gode litterære samtaler, ligesom romanens indhold kan lægge op til meget konkrete hverdagsproblemstillinger tages op som f.eks. ting eleverne hader, trafiksikkerhed m.fl. Også den mere filosofiske del af liv og død kan konkretiseres gennem danskfaglige opgaver.

Fortællingen er, selvom den handler om det at miste, meget lidt sørgmodig, og derfor er det en meget fin måde, tematikken død og sorg behandles på, hvilket også gør, at romanen udgør en særlig didaktisk kvalitet tematisk.

Romanen er indstillet til Årets Skriverpris 2018

Der kan arbejdes med kompetenceområdet fortolkning.

Undersøgelse:

F: Eleven kan undersøge personers motiver, konflikter og handlinger

V: Eleven har viden om personkarakteristik

Fortolkning:

F: Eleven kan forklare sin tekstforståelse

V: Eleven har viden om sammenhæng mellem virkemidler og budskab i tekster

F: Eleven kan udtrykke sin tekstforståelse ved at skifte fra en udtryksform til en anden

---

V: Eleven har viden om metoder til omskabende arbejde

Vurdering:

F: Eleven kan sammenholde egen tolkning med andres tolkning

V: Eleven har viden om fortolkningsmuligheder

Der kan også arbejdes ud fra det tværgående tema Færdselslære.

Ideer til undervisningen**Før**

Før-læsningens aktiviteter kan bestå i at læse bagsideteksten og folde omslaget ud for at beskrive det og gætte på, hvad bogen mon handler om.

Kig på titlen "Tæl til ti". Hvad tænker du på, når du hører denne titel?

Under

Skyg forældrene mens romanen læses. Hvordan beskrives de? Hvordan reagerer de? Hvad siger de?

Toby/Tobias er Trishas kæreste. Hvilken rolle spiller han i romanen for søsteren? Hvilken rolle spiller død og sorg i kapitlerne?

"Nu falmer skoven trindt om land" er den salme de ofte hører om søndagen hos mormoren og morfaren (s. 121). Lyt til sangen, læs og undersøg den fx med fokus på rimtyper og metaforer. Hvem har skrevet den? Hvad handler den om på realplan og billedplan? Hvilken tid er den skrevet i? Hvilket syn på død og sorg er der i salmen? Hvad er en salme?

<http://www.dendanskesalmebogonline.dk/salme/729>

Efter

Der er 10 ting, som Trisha ikke kan lide. Lad eleverne lave deres egen liste med 10 ting, de ikke kan lide. De kan vælge en ting og lave en mindmap til, som kan danne grundlag for en større skriveopgave, f.eks. en novelle.

Færdselslære 7.-9.klasse:

Det obligatoriske emne består af to kompetenceområder:

1. Trafikal adfærd
2. Ulykkeshåndtering.

Læs mere om trafikal adfærd som cyklist på EMU:

<https://www.emu.dk/modul/vejledning-emnet-f%C3%A6rdselsl%C3%A6re#afsnit-4-kompetenceomraader-i-faerdselslaere>

I dette arbejde kan inddrages kampagnen om Sikker Trafik for teenagere med et fokus på kampagnen som kommunikation (ønsket om at ændre en adfærd eller påvirke en særlig adfærd hos de unge), men også med fokus på faglig læsning af multimodale tekster, tekster på internettet, herunder diagrammer mv. Brug

denne kampagneside:

<https://www.sikkertrafik.dk/boern-unge/til-foraeldre/boern-13-16-aar>

På siden kan vælges forskellige tilgange, og læreren kan formulere forskellige læseformål. Lad evt. eleverne formulere spørgsmål til teksterne.

Til stilladsering af læsning på internettet kan hentes inspiration her:

https://www.akademisk.dk/sites/default/files/onlinelaesningens_fantastiske_fire.pdf

Når eleverne læser digitale tekster, kan de lave en tegning over deres egen læserute/læsesti.

Lad eleverne se videointerviewet med hjerneforsker Ann E. Knudsen. Lad dem bruge to-kolonnenotat. Se eksempel på sådan en skabelon her:

<http://bogenshjemmeside.dafolo.dk/media/To-kolonne-notat.pdf>

Lad eleverne lave deres egne kampagnefilm, poster eller lignende. Lad dem idegenerere på problemstillinger i forhold til trafik og teenagere. Lad dem lave et storyboard til kampagnefilmen.

Læs mere om Årets Kampagnefilm 2017:

<http://markedsforing.dk/artikler/kampagner/kampagne-film-er-rets-youtube-hit>

Supplerende materialer

Se evt. denne tv-udsendelse om "Grundtvigs steder", 38 min. DR Kultur:

<http://ucsyd.mitcfu.dk/TV0000014465>

Læreren kan læse mere om læsning på skærm her:

http://videnomlaesning.dk/media/2397/vidensnotat_laesning-pa-digitale-enheder_til-web.pdf

http://www.dlf.org/media/97686/jeppe_bundsgaard.pdf